

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 8P/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223204034
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:1223204034.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti A. B. A., nar. XX.XX.XXXX a C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., E., F. XXXX/XX, t.č. neodkladným opatrením odovzdané do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Valaská, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti otca G. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., t.č. v I. A. J. K. L. D. M. I. A. J. J. N. a matky O. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., F. XXXX/XX, K. B., D. J. XX/X, v konaní začatom ex offo o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno, takto

rozhodol:

I. Maloletým deťom A., B. A., nar. XX.XX.XXXX a C. D., nar. XX.XX.XXXX sa n a r i a d' u j e ústavná starostlivosť.

II. Maloleté deti b u d ú ústavnú starostlivosť v y k o n á v a ť v P. Q. C. M. E. J..

III. Rodičia s ú p o v i n n í prispievať na výživu maloletého B. A. každý zvlášť po 36,82 Eur mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na maloleté nezaopatrované dieťa, alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona každý zvlášť sumou vo výške 30% z takto zmeneného životného minima a to vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu na účet Centra pre deti a rodiny J..

IV. Rodičia s ú p o v i n n í prispievať na výživu maloletého C. D. každý zvlášť po 36,82 Eur mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na maloleté nezaopatrované dieťa, alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona každý zvlášť sumou vo výške 30% z takto zmeneného životného minima a to vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu na účet Centra pre deti a rodiny J..

V. Neodkladné opatrenie nariadené uznesením Mestského súdu Bratislava II č.k. 37P/29/2023-34 zo dňa 04.08.2023 s a p r e d l Ź u j e do právoplatnosti výroku I. tohto rozhodnutia.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno tunajší súd uznesením č.k. 8P/5/2024-32 zo dňa 17.01.2024 začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom v P. Q. C. M. E. J.. V tomto centre sa maloleté deti nachádzajú na základe neodkladného opatrenia nariadeného Mestským súdom Bratislava II, uznesením č.k. 37P/29/2023-34 zo dňa 04.08.2023.

2. Dňa 01.02.2024 súd konal a rozhodol v neprítomnosti otca maloletých detí.

3. Na pojednávaní súd vypočul zástupcu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, ktorý je zároveň kolíznym opatrovníkom maloletých detí, zástupcu P. Q. C. M. E. J., matku maloletých detí, obidve maloleté deti, prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno a oboznámil sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, pričom zistil tento stav:

4. Maloletý B. A., nar. XX.XX.XXXX a C. D., nar. XX.XX.XXXX pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené. Okresný súd Bratislava III. uznesením č. k. PPOm/3/2009-7 zo dňa 26.03.2009 nariadil predbežné opatrenie/neodkladné opatrenie, ktorým obidve deti odovzdal do starostlivosti C. C. J. B., D. X, z dôvodu, že po odchode manžela – otca detí ich matka zostala sama na ich výchovu bez finančných prostriedkov, čo psychicky neuniesla.

Okresný súd Bratislava III. rozsudkom č. k. 37P/20/2011-162 zo dňa 24.05.2012 zveril obidve maloleté deti do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov R., S., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., B. XXX/XX. Pestúni požiadali zo zrušenie pestúnskej starostlivosti, a to návrhom zo dňa 20.06.2023 vo veci maloletého B. A. a návrhom zo dňa 18.07.2023 vo veci maloletého C. D..

Mestský súd Bratislava II. uznesením č. k. 37P/29/2023-37 zo dňa 04.08.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým obidve maloleté deti odovzdal do starostlivosti P. Q. C. M. E. J., najdlhšie do 05.02.2024.

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno rozsudkom č.k. 8P/100/2023-104 zo dňa 14.11.2023 zrušil spoločnú pestúnsku starostlivosť do ktorej bol maloletý B. A. zverený pestúnom – manželom R.. Ten istý súd rozsudkom č.k. 8P/116/2023-72 zo dňa 01.02.2024 zrušil spoločnú pestúnsku starostlivosť manželov R. aj vo veci maloletého C. D..

5. Na pojednávaní 01.02.2024 zástupca P. Q. C. M. E. J. súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti obidvom maloletým v ich zariadení. Dodal, že na základe neodkladného opatrenia sa v tomto zariadení nachádzajú už od 09.08.2023. Pestúnska starostlivosť bola obidvom maloletým zrušená, v biologickej rodine nie sú vytvorené podmienky na návrat maloletých detí, v biologickej rodine nie sú vytvorené ani emocionálne vzťahy. Maloletý C. nadviazal kontakt s biologickou matkou tesne pred pojednávaním, maloletý Benjamín zatiaľ o to nemal záujem.

5. Matka maloletých detí na pojednávaní súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti obidvom maloletým. Zdôvodnila to tým, že nemá vytvorené podmienky na starostlivosť o ne a zatiaľ medzi nimi nie sú vytvorené ani vzájomné vzťahy. V čase, keď B. mal 3 roky a C. 2 roky boli umiestnení do C. C. J. B., vtedy za nimi chodila dennodenne. Potom boli umiestnení v profesionálnej rodine a z toho dôvodu bola s nimi iba raz do mesiaca, keď ich dovedli do C. C. J. B.. Neskôr bola obidvom maloletým nariadená pestúnska starostlivosť u pestúnov v B.. Prvé tri mesiace ich nenavštevovala, aby si zvykli. Po troch mesiacoch za nimi bola, vtedy už obidvaja maloletí pestúnsku volali mama, vtedy za maloletými prestala chodiť. Odvtedy sa nevideli až do jesene 2023 kedy sa stretla s maloletým Denisom. Maloletý C. bol u nej aj v januári na jeden víkend. Ona má ďalšie štyri maloleté deti – 12 ročného D., 9 ročného T., 8 ročného U. a 3 ročnú C.. Všetky deti sú zdravé, okrem maloletého T., ktorý trpí viacerými diagnózami – ADHD, epilepsiou, rečovou vadou. Robí opatrovatelku tomuto synovi, z toho dôvodu poberá opatrovateľský príspevok vo výške 669,-Eur. Jej príjem okrem tohto príspevku predstavujú aj prídavky na deti. Otec týchto detí žije s nimi, nepracuje iba sem – tam brigádnicke. Bývajú v ubytovni, kde majú k dispozícii dve miestnosti – kuchyňu a izbu. Maloletý C. mal možnosť byť u nej na krátkodobom pobyte, avšak nemá vytvorené podmienky na dlhodobý pobyt u nej.

6. Maloletý B. A. súdu uviedol, že celý život bol v pestúnskej starostlivosti kde mal zabezpečené všetko. Nastala však aj taká situácia, že vzťahy medzi ním a pestúnmi sa pokazili, preto pestúni požiadali o zrušenie pestúnskej starostlivosti. Súhlasí s tým, aby mu bola nariadená ústavná starostlivosť v P. Q. C. M. E. J.. Navštevuje 2.ročník Strednej priemyselnej školy D. H. v B. R., odbor Biotechnológia a farmakológia. Učí sa veľmi dobre, štúdium ho baví, chcel by pokračovať na vysokej škole. Cez školský rok počas vyučovania býva na internáte, na víkendy chodí do centra na výchovnú skupinu, kde je umiestnený v V. B..

7. Maloletý C. D. súdu uviedol, že študuje v 1. ročníku na konzervatóriu v W. študijný odbor Hudba, hra na pozaune a učí sa hrať na klavíri. Vysvedčenie nemal veľmi dobré. Chcel by doštudovať konzervatórium. V W. býva na internáte cez víkendy chodí na výchovnú skupinu do V. B.. Súhlasí s tým, aby mu ďalej bola nariadená ústavná starostlivosť.

8. Kolízny opatrovník súhlasil s tým, aby obidvom maloletým bola nariadená ústavná starostlivosť v P. Q. C. M. E. J. a rodičia maloletých detí, aby boli zaviazaní prispievať na ne výživným na účet tohto centra.

9. Prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno navrhol na základe vykonaného dokazovania obidvom maloletým nariadiť ústavnú a ich rodičov zaviazať prispievať na nich výživným v minimálnej výške.

10. Podľa § 54 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať či maloleté dieťa nemôže zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to nie je možné do pestúnskej starostlivosti.

11. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

12. Podľa § 54 ods. 5, veta prvá Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

13. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

14. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadenie ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb, povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

15. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám, povinným poskytovať dieťaťu výživné, povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že po rozchode rodičov maloletých detí sa ich matka nedokázala o ne plnohodnotne postarať, preto obidve maloleté deti boli v ústavnej starostlivosti a od roku 2010 v pestúnskej starostlivosti manželov R.. Na návrh pestúnov tunajší súd rozsudkom č.k. 8P/100/2023-104 zo dňa 14.11.2023 zrušil pestúnsku starostlivosť vo veci maloletého B. A. a rozsudkom, č.k. 8P/116/2023-72 zo dňa 01.02.2024 vo veci maloletého C. D.. Na základe neodkladného opatrenia sa obidvaja maloletí od 09.08.2023 nachádzajú v starostlivosti P. Q. C. M. E. J.. Medzi biologickými rodičmi a maloletými deťmi nie je vytvorený žiadny vzťah, začína sa budovať vzťah medzi maloletými deťmi najmä maloletým C. D. a matkou. Matka má ďalšie štyri maloleté deti z ktorých jedno je zdravotne postihnuté z toho dôvodu mu robí opatrovateľku za čo poberá opatrovateľský príspevok. Matka spolu so štyrmi maloletými deťmi aj ich otcom, ktorý je nezamestnaný, pracuje len brigádnicke, býva na ubytovni v dvoch miestnostiach kuchyni a izbe. Otec maloletých detí je vo výkone trestu odňatia slobody s predpokladaným prepustením vo februári 2032. Otec detí je vo výkone trestu odňatia slobody zamestnaný s čistým mesačným zárobkom 410,24 Eur; iné vyživovacie povinnosti nemá. Obidvaja maloletí navštevujú stredné školy, a to B. A. D. priemyselnú školu D. H. v B. R. a C. D. O. J. W..

18. Obidvaja maloletí boli dlhodobo v pestúnskej starostlivosti, pre výchovné problémy pestúni požiadali o zrušenie pestúnskej starostlivosti. Návrat maloletých do biologickej rodiny nie je možný, nakoľko ich otec je dlhodobo vo výkone trestu odňatia slobody a matka býva na ubytovni, pričom sa stará o 4 maloleté deti z ktorých jedno je zdravotne postihnuté. Tak podľa kolízneho opatrovníka, ako aj

prokurátora Okresnej prokuratúry Brezno je v záujme obidvoch maloletých, aby im bola nariadená ústavná starostlivosť.

Súd nariadil obidvom maloletým ústavnú starostlivosť s tým, že túto budú vykonávať v P. Q. C. M. E. J..

18. Vzhľadom na zistené pomery obidvoch maloletých ako aj ich rodičov súd rodičov zaviazal prispievať na výživu každého zo synov zvlášť výživným v minimálnom výške, ktorá v súčasnosti predstavuje sumu 36,82 Eur mesačne. Toto výživné sú rodičia povinní prispievať vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu na účet P. Q. C. M. E. J..

19. Nakoľko Mestský súd Bratislava II neodkladným opatrením nariadeným uznesením Mestského súdu Bratislava II č.k. 37P/29/2023-34 zo dňa 04.08.2023 dočasne umiestnil obidvoch maloletých do starostlivosti P. Q. C. M. E. J. najdlhšie do 05.02.2024 – týmto rozhodnutím súd predĺžil toto dočasné umiestnenie dovtedy pokiaľ nenadobudne právoplatnosť výrok tohto rozsudku o nariadení ústavnej starostlivosti obidvom maloletým vo veci samej.

17. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania v zmysle § 52 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Krajský súd Žilina prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej

miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený (za maloletého jeho zákonný zástupca) podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Príslušným na podanie návrhu na výkon exekúcie je Okresný súd Banská Bystrica.

Brezno 01.02.2024

JUDr. Elena Lámerová
s u d k y ň a